

Ostorosi Közös Önkormányzati Hivatal
Novaji Kirendeltsége
☒ 3327 Novaj, II. Rákóczi Ferenc utca 3.
☎ Tel, Fax: 36/789-061, 36/789-861,
e-mail: novajph@novaj.hu

ELŐTERJESZTÉS
Novaj Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2015. december -i
ülésére

Helyi Esélyegyenlőségi Program áttekintése – napirendi ponthoz

Tárgy: Javaslat Novaj Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának áttekintésére

Melléklet: Helyi Esélyegyenlőségi Program és Intézkedési Terv

Előkészítésben részt vett: polgármester, jegyző, esélyegyenlőségi referens, HEP fórum tagjai

Tisztelt Képviselő-testület!

I.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003.évi CXXV.törvény (Ebktv.) 31.§-a alapján az önkormányzatok 5 évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadtak el 2013. évben.

Az önkormányzatok 2013.július 1-je után pályázati támogatásban csak akkor részesülhetnek, ha rendelkeznek a törvénynek megfelelő, hatályos esélyegyenlőségi programmal.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003.évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm.rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012.(VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III.tv. (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991.évi IV.törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011.évi CLXXIX.törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997.évi CLIV.törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI.törvény (továbbiakban: Gyvt.)

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

A helyi esélyegyenlőségi programban az önkormányzatok helyzetelemzést készítettek a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok szociális, oktatási, foglalkoztatási, egészségügyi és lakhatási helyzetéről, és intézkedési tervet alkottak a problémák komplex kezelésére. Az önkormányzatok egységes elvek mentén készítették el az esélyegyenlőségi programjaikat, hogy országos szinten is nyomom követhető legyen az esélyegyenlőségi célcsoportok (mélyszegénységben élők, gyerekek, idősek, nők, fogyatékkal élők) helyzetének változása valamint a célcsoportokat érintő esélyegyenlőségi intézkedések.

A települési esélyegyenlőség program célcsoportja

1. Nők

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alkotmány és a Munka Törvénykönyve. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények, a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya, a gyeseen lévők, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

2. Fogyatékkal élők

A fogyatékkal élő emberek és családjaik világszerte e legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és szórakozás területén is.

3. Mélyszegénységben élők

4. Időskorúak

Hazánkban az összlakosságon belül egyre nagyobb az idősek aránya, ami a társadalom előregedéséhez vezet, ez növekvő szükségleteket eredményez az idősellátás területén. A nyugdíjba vonulás az időskori elszegényedést, kapcsolatok leépülését, elmagányosodást hozza magával.

5. Gyermek

A növekvő munkanélküliséggel párhuzamosan nő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, illetve veszélyeztetett gyermekek száma. A szülők sok esetben, a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokról nem kapnak megfelelő tájékoztatást.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III: törvény alapján az önkormányzat jegyzője rászorultság esetén foglalkoztatást helyettesítő támogatást, rendszeres szociális segélyt, illetve lakásfenntartási támogatást állapít meg.

Novaj Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 15/2011. (X.04.) sz. rendeletében szabályozza a helyi támogatások formáit. Ezen rendelet szerint az arra rászorulóknak átmeneti segélyt, temetési segélyt, méltányosságból közgyógyellátást, illetve ápolási díjat állapít meg. A szociálisan rászorultak részére napi egyszeri étkezést, házi segítségnyújtást, családsegítést, nappali ellátást biztosít.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI.törvény alkalmazása során az önkormányzat a gyermekek mindenképp álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva jár el. A jegyző rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg azon rászoruló családok számára, akik a törvényben előírt feltételeknek megfelelnek.

Novaj Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja a Novaji Napköziotthonos Óvoda, Novaji Faluvédő Egyesület, Novaji Polgárőr Egyesület, Novaji Hagyományörző Egyesület, Novaj Idegenforgalmáért Egyesület és az Általános Iskola bevonásával készült.

A Programot előzetesen a Türr István Képző és Kutató Intézet esélyegyenlőségi mentor munkatársa véleményezte, melyet a TKKI szakmai vezetőjének is véleményeznie kellett.

Novaj Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (a továbbiakban: HEP) a 76/2013. (IX.26.) önkormányzati határozatával fogadta el.

II.

Novaj Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket –az óvoda kivételével- érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terv része (a továbbiakban: HEP IT) tartalmazza. A HEP IT kapcsán cél volt, annak az együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

Az elfogadott HEP-et és a HEP IT-t a Novaji Napköziotthonos Óvoda, Fígedy János Általános Iskola, a Novaji Faluvédő Egyesület, a Novaji Polgárőr Egyesület, a Novaji Hagyományörző Egyesület és a Novaj Idegenforgalmáért Egyesület „magukénak fogadták el”, és a megvalósítás során együttműködőként lépnek fel.

III.

Elmondható, hogy a HEP IT-be foglalt intézkedések megvalósítását az Önkormányzat az anyagi helyzetének függvényében valamint pályázatokon való részvétellel folyamatosan biztosítja.

A teljesség igénye nélkül minden célcsoport vonatkozásában néhány intézkedés az elmúlt két évből:

- **mélyszegénységben élők/romák célcsoportja:**

Esélyegyenlőségi szempontból községünkben nem szükséges ennek a területnek a vizsgálata. A községben nincs mélyszegénységben élő, illetve roma lakos.

- **gyermekek célcsoportja:**

Az Önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátását, óvodai nevelését az igényeknek megfelelő férőhelyszámmal rendelkező intézményeiben biztosítja. Az intézményekben a sérült (SNI) gyermekek ellátása jogszabályi előírások szerint megoldott. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek az arra rászoruló családok gyermekei, továbbá részükre biztosítja az Önkormányzat a nyári étkezés igénybevitelét is (pályázat útján nyert összeg). A művelődési házban a könyvtári foglalkozásokat rendszeresen látogathatják. Az önkormányzati rendezvényeken kézműves foglalkozás, játszóház van biztosítva számukra.

- **nők célcsoportja:**

A nők esélyegyenlőségének javát szolgálja az a törvényi változás, mely szerint „a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31.napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt.” Az önkormányzat biztosítja a szükséges óvodai férőhelyeket, minden óvodás korú gyermek felvétele megoldott, mellyel elősegítjük a nők visszatérését a munka világába. Az önkormányzat a foglalkoztatás területén is igyekszik a nők esélyegyenlőségét szem előtt tartani.

- **idősek célcsoportja:**

Az idősek helyzetét a szociális ellátó rendszer megfelelően kezeli. A házi segítségnyújtás az alapvető gondozás és ápolás körébe tartozó feladatokat látja el elsősorban az időskorúak, valamint azok számára, akik egészségügyi állapotuk miatt ezt az ellátási formát igénylik. Az önkormányzat az idősek szállítására saját kisbuszt biztosít. Az önkormányzat mindent megtesz annak érdekében, hogy az időskorúak erkölcsi, pénzügyi és természetbeni támogatást kapjanak. A nyugdíjas korúak száma számottevő a helyi hagyományőrző civilszervezetekben. Szívesen vesznek részt fellépéseken, mutatják be és adják tovább a helyi kultúrát a helyi lakosságnak és fiataloknak, környékbeli településeknek, testvértelepüléseknek, illetve ahová meghívást kapnak. Szállításukat az önkormányzat segíti. Az időseknek szervezett szűrővizsgálatokról is megtörténik a tájékoztatás, amennyiben szükséges a vizsgálatokra a szállítást biztosítja az önkormányzat.

- **fogyatékkal élők célcsoportja:**

Novaj Község Önkormányzata folyamatosan törekszik intézkedéseivel a társadalom legsérülékenyebbnek mondható résztvevői, a fogyatékkal élő személyek életkörülményeinek segítésére. Az akadálymentesítés a Községházán és a legtöbb intézményben megtörtént, ahogy az egészségügyi ellátást igénybevevők számára is biztosított.

IV.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program áttekintését és szükség esetén történő felülvizsgálatát az önkormányzatoknak két évente kell elvégezniük.

A jogszabályi előírások értelmében, abban az esetben, ha a HEP IT-ben vállalt célok teljesíthetőnek látszanak, valamint a megállapításokban lényeges változás nem következett be, és a tervezett beavatkozások elegendő módon hozzájárulnak a kitűzött célok megvalósításához, úgy az áttekintést követően a részletes felülvizsgálat nem szükséges.

Ebben az esetben a Képviselő-testületnek szükséges arról határoznia, hogy a HEP két évente előírt áttekintésének eleget tettek, a HEP-et változatlan formában elfogadták. A Képviselő-testület határozatát fel kell tölteni a HEP-ek elkészítésének és felülvizsgálat nyomán követésének támogatására létrehozott szoftver (hep.tkki.hu) dokumentumai közé, ahogyan azt a nyilatkozatot is, amely arra vonatkozik, hogy részletes felülvizsgálat nem történt.

Tekintettel arra, hogy az áttekintés folyamán megállapítható, hogy összességében a HEP jogszabályi háttere, a megfogalmazott problémák, a lehetséges fejlesztési célok érdemi változást nem mutatnak, és azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi feladat nincs, a részletes felülvizsgálat nem szükséges.

Javaslom azonban, hogy a Helyzetelemzés tekintetében az adattáblák kiegészítése, a 2015. évben végbement hatáskörváltozások, a szeptemberben várható változások (pl.: 3 éves kortól kötelező óvodai nevelés bevezetése, ingyenes óvodai étkeztetés bevezetése, óvodáztatási támogatás megszüntetése) átvezetése, azaz a HEP felülvizsgálata a 2016. évben történjen meg. Ekkor már a változásokból ismételten hosszú távú következtetések vonhatók le, továbbá a KSH adatai is rendelkezésre állnak a 2014. év vonatkozásában is.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjenek.

Novaj, 2015. december 14.

Tisztelettel:

Dr. Darvainé Dr. Kádár Katalin
polgármester